

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **nezletilý K. P.**, narozen X
státní příslušník Ruské federace
zastoupený zákonnou zástupkyní M. P.
oba bytem X

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2176/2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 2. 2025, č. j. CPR-53016-4/ČJ-2024-930310-V240,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 10. 2. 2025, č. j. CPR-53016-4/ČJ-2024-930310-V240, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend, (dále jen „krajské ředitelství“) ze dne 19. 9. 2024, č. j. KRPU-199851-36/ČJ-2023-040026, byla podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložena žalobci povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „území členských a smluvních států“) do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla žalobou napadeným rozhodnutím.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že žalovaná se v napadeném rozhodnutí nedostatečně vypořádala s odvolací námitkou stran zásady nenavrácení s ohledem na hrozící nebezpečí podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalobce zpochybnil odkaz žalované na neoficiální zdroje a rovněž uvedl, že od něho nelze očekávat, že správním orgánům předloží výpis ze seznamů osob vedených v zájmu místních státních orgánů či obdobný doklad. Žalobce podotkl, že má obavy z dalšího pronásledování jeho rodiny, které započalo ještě v době jeho přítomnosti na území Ruska. Na podporu svých tvrzení stran zásady *non-refoulement* a možné účasti na mezinárodních válečných zločinech v rámci výkonu vojenské služby (branné povinnosti) žalobce poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 1 Azs 65/2017-50, a ze dne 31. 7. 2024, č. j. 2 Azs 26/2024-35. Žalovaná se podle žalobce dostatečně nevyjádřila ke skutečnosti, zda žalobci blížícímu se věkem zletilosti hrozí případné riziko s ohledem na případné trestní stíhání z důvodu odepření výkonu vojenské služby během konfliktu, případně za by mohl být nucen podílet se na válečných zločinech a zločinech proti lidskosti. Podle žalobce bylo nutné posoudit rozsah mobilizace ruských občanů. Na podporu svého tvrzení poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2024, č. j. 4 Az 8/2024-31.
3. Žalobce podotkl, že dne 2. 10. 2024 došlo k novelizaci ruského Federálního zákona ze dne 28. 3. 1998 o vojenské povinnosti a vojenské službě, která je pro něho zásadní. Případný odvod by pro něj představoval vážné ohrožení jeho osobní bezpečnosti a svobody, čímž se měla žalovaná zabývat. Žalovaná se měla rovněž zabývat tím, zda v případě návratu žalobce do Ruska mu hrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu dalšího pobytu na území jiného státu. Dále žalobce poukázal na svůj nesouhlas s Ruskou vojenskou agresí na Ukrajině. K tomu odkázal na záznam rozhovoru jeho a jeho matky jakožto účastníků demonstrace a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2024, č. j. 4 Az 8/2024-31.
4. Žalobce dále zdůraznil, že hodlal v České republice studovat a věnoval se proto studiu českého jazyka, nicméně důvodem odchodu ze země původu byla situace v souvislosti s válkou na Ukrajině.
5. Podle žalobce nemůže mít skutečnost, že mu bylo původně vydáno litevské krátkodobé vízum, které měl primárně využívat k pobytu v Litvě, vliv na posouzení vykonatelnosti rozhodnutí o povinnosti opustit území.
6. Žalobce podotkl, že jeho spory s učiteli a bývalými spolužáky v Rusku nebyly osobní povahy, ale počínající perzekucí pro politický názor. Proto nemohlo obstát odůvodnění žalované, že již v Česku ukončil základní školní docházku a do stejné školy v Rusku by se nevrátil.
7. Žalovaná podle žalobce nepřímou potvrdila existenci reálného rizika pro žalobce v zemi původu tím, že poukázala na situaci otce žalobce (strana 6), který trvale pobývá v Rusku, avšak při překračování vnější hranice Ruska odkládá svůj mobilní telefon pro případ

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

důkladnější kontroly. Podle žalobce lze uvedený výrok chápat jako doporučení. Uvedené odůvodnění činí napadené rozhodnutí vnitřně rozporným, neboť je v rozporu s odůvodněním, že žalobci nic nebrání v návratu do země původu.

8. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalované, že pokud nepodal žádost o mezinárodní ochranu, nemohla jí být poskytnuta ochrana před režimem v Rusku. Na podporu svého tvrzení žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2024, č. j. 2 Azs 26/2024-35. Podle něj se § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců týká cizinců, jejichž vycestování by mohlo znamenat zásah do jeho práv zaručených čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce konstatoval, že nelze těchto práv nešetřit s poukazem na to, že se cizinec může domoci ochrany v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Rovněž nelze odvodit, že pokud cizinec nepodal žádost o udělení mezinárodní ochrany, jakmile měl příležitost z hlediska zeměpisného a časového, neexistuje důvod znemožňující vycestování.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a rozhodnutí krajského ředitelství. Žalovaná podotkla, že se v napadeném rozhodnutí přezkoumatelně vypořádala s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských a smluvních států do soukromého a rodinného života žalobce a s otázkou možnosti jeho vycestování. Podle žalované nedošlo ve správním řízení k žádnému porušení právních předpisů. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Primárně se soud zabýval námitkou nedostatečného vypořádání odvolací námitky stran zásady nenavrácení (*non-refoulement*) s ohledem na hrozící nebezpečí v zemi původu podle § 179 zákona o pobytu cizinců.
12. Z § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.
13. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 2 až 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

14. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 Azs 316/2023-47, uvedl: „Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států podle § 50a odst. 2 zákona o pobytu cizinců představuje implementaci návratové směrnice. Konkrétně se jedná o rozhodnutí o navrácení ve smyslu čl. 3 odst. 4 této směrnice, jenž pod tento pojem řadí správní nebo soudní rozhodnutí nebo akt, kterým se rozhoduje nebo prohlašuje, že pobyt státního příslušníka třetí země je neoprávněný, a kterým se ukládá nebo prohlašuje povinnost návratu. Navrácením se podle čl. 3 odst. 3 návratové směrnice rozumí proces navrácení státního příslušníka třetí země, jako dobrovolné splnění povinnosti návratu nebo jako nucený návrat, a) do země jeho původu, nebo b) do země tranzitu v souladu s dohodami o zpětném přebírání osob či jinými ujednáními uzavřenými na úrovni Společenství nebo dvoustranně, nebo c) do jiné třetí země, do níž se dotčený státní příslušník třetí země dobrovolně rozhodne vrátit a jež ho přijme. (...) obsahem povinnosti ukládané podle § 50a odst. 2 zákona o pobytu cizinců je povinnost vycestovat z území členských států. Cizinec není povinen splnit tuto povinnost vycestováním do konkrétní země (a nikam jinam). Tato rovina se odráží ve výroku správního rozhodnutí. Od ní je nicméně třeba odlišovat posouzení, zda jsou splněny hmotněprávní podmínky pro uložení této povinnosti. Jednou z těchto podmínek (...) je i soulad vycestování se zásadou non-refoulement. Pro účely tohoto posouzení je nicméně třeba určit konkrétní zemi, do které má cizinec neoprávněně pobývajícím na území České republiky na základě rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států vycestovat. To vyplývá z čl. 3 odst. 3 a 4 návratové směrnice, jak byly vyloženy SDEU a v jejichž světle je třeba vykládat požadavky kladené na odůvodnění rozhodnutí dle § 50a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelce [žalované] tedy nemůže být pro účely rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států lhotejné, do jaké země se cizinec navrátí. Určení této země (z výčtu uvedeného v čl. 3 odst. 3 návratové směrnice) je totiž podstatnou součástí tohoto rozhodnutí a ve vztahu k této zemi musí správní orgán posoudit, zda neexistují skutečnosti, které by cizinci bránily ve vycestování (v návratu do této země). (...) Ve vztahu k možnosti vycestování do třetí země, upravené v čl. 3 odst. 3 odrážce třetí návratové směrnice, je třeba zdůraznit, že tato možnost přichází do úvahy pouze tehdy, jestliže se cizinec sám rozhodne do konkrétní třetí země vycestovat (vrátit) a jestliže jej tato třetí země přijme. Ke zvažování této možnosti nepostačuje, že by cizinec mohl legálně do takové třetí země vycestovat, (...) neboť klíčová je vůle samotného cizince. (...) Stěžovatelka [žalovaná] ve svém rozhodnutí k obavám žalobce z povolání k vojenské službě uvedla pouze to, že plnění občanské povinnosti v zemi původu neodůvodňuje tolerování jeho neoprávněného pobytu na území České republiky. (...) Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s městským soudem, že i přes určitou obecnost vyjádření žalobce, pokud jde o nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, je způsob, jakým k jeho vypořádání přistoupila stěžovatelka [žalovaná], nedostatečný a zcela paušální. Pomíjí totiž, že od povinnosti vykonat vojenskou službu jakožto občanskou povinnost je třeba odlišovat situaci, kdy by se žalobce mohl podílet v souvislosti s válkou na Ukrajině na válečných zločinech a zločinech proti lidskosti a kdy by mohl být vystaven nepřiměřeným sankcím za nenastoupení výkonu služby. Tyto aspekty bylo nezbytné v řízení důkladně posoudit, což stěžovatelka [žalovaná] neučinila. Ostatně tak ani nemohla učinit, neboť k tomu neshromáždila vůbec žádné podklady. S městským soudem lze proto souhlasit, že rozhodnutí stěžovatelky [žalované] je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.“ Podtržení doplnil zdejší soud. S citovanými závěry se zdejší soud ztotožňuje a považuje je za plně použitelné i v nyní řešené věci.
15. Soud i s ohledem na výše uvedené konstatuje, že bylo povinností správních orgánů v řízení o povinnosti opustit území určit konkrétní zemi, do které měl žalobce vycestovat. Měly tak učinit nikoli ve výroku rozhodnutí, neboť žalobce může nakonec území opustit do jakéhokoli státu podle své vůle, ale v rámci odůvodnění, aby mohly posoudit, zda

vycestováním žalobce nedojde k porušení zásady nenavrácení. Při určování země pro vycestování byla klíčová vůle žalobce. Poté ve vztahu k takto určené zemi měly správní orgány posoudit, zda je vycestování žalobce do dané země možné s ohledem na zásadu nenavrácení, přičemž tento svůj závěr měly založit na podkladech týkajících se situace v určené zemi.

16. Zásadou nenavrácení v rámci rozhodnutí o povinnosti opustit území se zabývalo krajské ředitelství na straně 7 svého rozhodnutí, které tvoří s napadeným rozhodnutím jeden celek. Žalovaná se na stranách 4 až 8 napadeného rozhodnutí zabýval odvolacími námitkami (pobyťová historie, seznamy, v nichž jsou vedeny osoby v zájmu ruských místních státních orgánů, účast žalobce na protiruských demonstracích, otec žalobce žijící v Rusku nepociťuje kvůli aktivitám manželky a žalobce příkoří a další). Na straně 8 pak žalovaná dospěla k závěru, že rozhodnutím o povinnosti opustit území členských a smluvních států nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce ani k porušení zásady nenavrácení (*non-refoulement*).
17. Soud konstatuje, že ze správního spisu nevyplývá (především z výsledků žalobce), že by žalobce měl v úmyslu vycestovat z území do jiného státu, než je jeho domovská země – Rusko. Otázky během obou výsledků žalobce byly směřovány na Rusko (obavy z případného návratu, rodinné poměry v zemi apod.) a žalobce jinou zemi, kam by měl v úmyslu vycestovat, nezmínil. Lze tedy konstatovat, že zemí, vůči níž měla být zásada nenavrácení posuzována, bylo Rusko.
18. Správní orgány tedy konkludentně určily zemi pro vycestování žalobce a posuzovaly možnost jeho vycestování právě vůči této zemi. Pro své závěry si však neopatřily žádné podklady o zemi, na jejichž základě by náležitě zhodnotily, zda existují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Na žádné takové podklady správní orgány ve svých rozhodnutích neodkazovaly a ani nejsou součástí správního spisu. Správní orgány toliko bez podkladů o zemi pro vycestování na základě vlastních úvah vyvracely tvrzení žalobce. V uvedeném postupu shledal soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který nemá oporu ve správním spisu a vyžaduje zásadní doplnění.
19. Soud proto napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. bez jednání pro vadu řízení zrušil. Současně soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. V něm bude žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Zejména si opatří podklady k posouzení toho, zda existují důvody znemožňující vycestování do země určené pro vycestování žalobce podle § 179 zákona o pobytu cizinců, otázku posoudí a opětovně ve věci rozhodne.
20. Za situace, kdy se žalovaná při posuzování důvodů znemožňujících vycestování neopírala o žádná podložená skutková zjištění o zemi určené pro vycestování, soudu nepřisluší, aby se k této a souvisejícím otázkám blíže vyjadřoval, a předjímal tak dosud nevyslovené závěry správních orgánů. Soud se rovněž nevypořádával s ostatními žalobními body, neboť výsledkem řízení po doplnění podkladů a opětovném posouzení důvodů znemožňujících vycestování může být zcela jiné rozhodnutí.
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud uložil procesně neúspěšné žalované povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení ve výši 3 000 Kč. Tato částka odpovídá zaplacenému soudnímu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

poplatku za žalobu. Vynaložení dalších důvodných nákladů ze soudního spisu nevyplývá a ani sám žalobce náhradu žádných dalších nákladů nepožadoval. Náhradu nákladů řízení spojených s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě soud žalobci nepřiznal, neboť s tímto návrhem úspěšná nebyl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 4. srpna 2025

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce